

Seznam zkratk, pramenů a literatury

Seznam zkratk

AfRG	Archiv für Reformationsgeschichte
AM	Archiv města
ČČH	Český časopis historický
ČMM	Časopis Matice moravské
FHB	Folia historica Bohemica
JbGPÖ	Jahrbuch für die Geschichte des Protestantismus in Österreich
MZA	Moravský zemský archiv
NA	Národní archiv
SOkA	Státní okresní archiv
VSV	Vlastivědný sborník Vysočiny
ZDVGMS	Zeitschrift des Deutschen Vereines für Geschichte Mährens und Schlesiens

Seznam pramenů

Prameny nevydané a staré tisky

Národní archiv

Morava – Spisy české kanceláře a české komory.

Apelační soud.

Česká dvorská kancelář – Generálie v záležitostech moravských měst – Instrukce pro podkomořího a městského rychtáře.

Premonstráti Strahov.

Moravský zemský archiv

G1 Bočkova sbírka.

G11 Sbírka rukopisů Františkova muzea v Brně.

G12 Cerroniho sbírka – oddíl Cerr I.

G83 Matice Moravská – Opisy kopií olomouckých biskupů (inv. č 156–222).

Moravský zemský archiv, Státní okresní archiv Jihlava

AM Jihlava do 1848 – Úřední knihy a rukopisy; Listiny; Stará registratura – oddíly I2, IIA2, IIA4, IIA5, IIA6, IIA9, IIA10, IIBa2.

Drobné písemné pozůstalosti – Setzenschragenové.

Leupoldové z Löwenthalu – písemná pozůstalost.

Cechy Jihlava – Soukeníci.

*Staré tisky*CREUZER (CRUCIGER), Albert: *Ein Trostschrift und gründlicher Bericht des Abschieds von der Stad Igla in Möherern gelegen*. Wittenberg 1557 (VD16 C 5800).TRIBAUER, Esaias: *Ein klein Handbüchlein wider die entzucken und vergeisterten Schwenckfelder. Der kayserlichen volckreichen Statt Yglaw in Mehren meinen lieben landsleuten zu gut gestellt*. Regensburg 1571 (VD16 T 1927).(oba tisky dostupné v databázi Münchener Digitalisierungszentrum, <https://www.digitale-sammlungen.de/en>)*Prameny vydané**Die evangelischen Kirchenordnungen des XVI. Jahrhunderts. Sachsen und Thüringen nebst angrenzenden Gebieten*. Ed. E. Sehling. Leipzig 1902.*Die evangelischen Kirchenordnungen des XVI. Jahrhunderts: 20, Elsass, Teilbd. 1: Straßburg*. Ed. G. Dörner. Leipzig 2011.*Evangelické církevní řády pro šlechtická panství v Čechách a na Moravě 1520–1620* (= Prameny k dějinám 16.–18. století). Edd. J. Hrdlička – J. Just – P. Zemek. České Budějovice 2017.*Chronik der königlichen Stadt Iglau (1402–1617)*. Ed. CH. D'Elvert. Brünn 1861.*Chronik der Stadt Iglau (1563–1685) des Tuchmachermeisters Abraham Letscher*. Ed. F. Wurzing. Iglau 1912.*Kniha svornosti. Symbolické čili vyznavačské spisy evangelických církví augsburské konfese*. Ed. M. Wernisch a kol. Praha 2006.*Luther und die Böhmisches Brüder nach den Quellen*. Ed. M. Rohde. Brno 2007.*Melanchthons Briefwechsel. Band 7. Regesten 6691–8071 (1553–1556)*. Edd. H. Scheible – W. Thüringer. Stuttgart 1993.

- Melanchthons Briefwechsel*. Band 8. Regesten 8072–9301 (1557–1560). Edd. H. Scheible – W. Thüringer. Stuttgart 1995.
- O klíči Kristových. O církvi svaté: V překladu Jednoty bratrské ze 16. století*. Ed. O. Halama. Praha 2005.
- Philipp Melancthon. Loci communes 1521. Lateinisch – Deutsch*. Ed. H. Georg Pöhlmann. Gütersloh 1997.
- Povstání na Moravě v roce 1619. Z korespondence moravských direktorů*. Ed. L. Urbánková-Hrubá. Praha 1979.
- Práva městská Království českého. Edice s komentářem*. Ed. K. Malý. Praha 2013.

Online databáze pramenů

Matriky studentů univerzity ve Wittenbergu, uložené v Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt. Projekt databáze zpracovala Goethe-Universität Frankfurt am Main: Údaje pro Jihlavu dostupné z <https://www.civ-online.org/de/service/datenbank/#/> [cit. 3. 11. 2020].

Seznamy českých pobělohorských exulantů uložené v Hauptstaatsarchiv Dresden. Projekt zpracovala Ludwig-Maximilians-Universität München ve spolupráci s Hauptstaatsarchiv Dresden. Údaje pro Jihlavu dostupné z <https://www.exulanten.geschichte.uni-muenchen.de/index.php?module=results&class=place&ortid=593&page=1> [cit. 21. 4. 2020].

Seznam literatury

- AREND, Sabine: *Die Ravensburger Kirchenordnung von 1546: Ein Dokument reichstädtischer Allianzen und konfessioneller Positionierung*. AfRG 105, 2014, s. 92–128.
- AREND, Sabine – DÖRNER, Gerald (edd.): *Ordnungen für die Kirchen – Wirkungen auf die Welt*. Evangelische Kirchenordnungen des 16. Jahrhunderts (= Spätmittelalter, Humanismus, Reformation, Bd. 84). Tübingen 2015.
- BAHLCKE, Joachim – BOBKOVÁ-VALENTOVÁ, Kateřina – MIKULEC, Jiří (edd.): *Religious Violence, Confessional Conflicts and Models for Violence Prevention in Central Europe (15th–18th Centuries)*. Praha 2018.
- BAHLCKE, Joachim – JUST, Jiří – ROTHKEGEL, Martin (edd.): *Konfessionelle Geschichtsschreibung im Umfeld der Böhmisches Brüder (1500–1800): Traditionen - Akteure - Praktiken*. Jabloniana: Quellen und Forschungen zur europäischen Kulturgeschichte der Frühen Neuzeit. Wiesbaden 2022.
- BALCÁREK, Pavel: *Kardinál František Ditrichštejn 1570–1636*. České Budějovice 2007.

- BÁTORI, Ingrid (ed.): *Städtische Gesellschaft und Reformation* (= Spätmittelalter und Frühe Neuzeit, Bd. 12). Stuttgart 1980.
- BECKER, Judith: *Gemeindeordnung und Kirchenzucht. Johannes a Lasco's Kirchenordnung für London (1555) und die reformierte Konfessionsbildung*. Leiden 2007.
- BENEŠ, Zdeněk: *Dějiny středověku a prvního století raného novověku. Učebnice pro střední školy*. Praha 1999.
- BERNÁT, Libor: *Jihlavská škola a Uhry v 16. a na počátku 17. století*. VSV, oddíl věd společenských, 15, 2006, s. 43–64.
- BLASCHKE, Karl-Heinz: *Die Auswirkungen der Reformation auf die städtische Kirchenverfassung in Sachsen*. In: Moeller, B. (ed.): *Stadt und Kirche im 16. Jahrhundert* (= Schriften des Vereins für Reformationsgeschichte, Band 190). Gütersloh 1978, s. 162–167.
- BLICKLE, Peter: *Gemeindereformation. Die Menschen des 16. Jahrhunderts auf dem Weg zum Heil*. München 1985.
- BOČEK, Antonín: *Přehled knížat i markrabat i jiných nejvyšších důstojníků zemských v markrabství moravském*. Brno 1850.
- BOROVÝ, Klement: *Antonín Brus z Mohelnice, arcibiskup pražský*. Praha 1873.
- BRECHT, Martin: *Die Gemeinsame Politik der Reichstädte und die Reformation*. In: Moeller, B. (ed.): *Stadt und Kirche im 16. Jahrhundert* (= Schriften des Vereins für Reformationsgeschichte, Band 190). Gütersloh 1978, s. 87–90.
- BRECHT, Martin: *Erinnerung an Paul Speratus (1484–1551), ein enger Anhänger Luthers in den Anfängen der Reformation*. AfRG 94, 2003, s. 105–160.
- BUBEN, Milan M.: *Encyklopedie řádů a kongregací II. díl, 1. svazek. Řeholní kanovníci*. Praha 2003.
- BURIAN, Vladimír: *Vývoj náboženských poměrů v Brně 1570–1618*. Brno 1948.
- BURIAN, Ilja: *Phillip Melancthon, die Confessio Augustana und die Tschechische Länder*. AfRG 73, 1982, s. 255–284.
- BŮŽEK, Václav a kol.: *Společnost v českých zemích raného novověku*. Praha 2010.
- CAMERON, Euan: *The European Reformation*. Oxford 2012.
- CATALANO, Alessandro: *Zápas o svědomí: kardinál Arnošt Vojtěch z Harrachu (1598–1667) a protireformace v Čechách*. Praha 2008.
- CEKOTA, Vojtěch: *Morava a proces konfesionalizace*. Studia Comeniana et Historica 34, 2004, s. 47–53.
- ČECHURA, Jaroslav – HLAVAČKA, Milan – MAUR, Eduard – MIKULEC, Jiří: *Královská trilogie*. Praha 2007.
- ČECHURA, Jaroslav: *České země v letech 1526–1583. První Habsburkové na českém trůně I*. Praha 2008.
- DAVID, Zdeněk V.: *Celstvistost církve podobenství a otázka novoutrakvismu*. ČČH 101, 2003, č. 4, s. 882–909.
- DAVID, Zdeněk V.: *Nalezení střední cesty. Liberální výzva utrakvistů Římu a Lutherovi*. Praha 2012.

- D'ELVERT, Christian: *Geschichte und Beschreibung der königlichen Kreis- und Bergstadt Iglau*. Brno 1850.
- DIEFENBACHER, Michael – FEJTOVÁ, Olga. – NOGA, Zdislaw (edd.): *Krakau – Nürnberg – Prag. Stadt und Reformation Krakau, Nürnberg und Prag (1500–1618)*. Praha 2019.
- DOUGLAS, James Dixon (ed.): *Nový biblický slovník*. Praha 2009.
- DRÍMAL, Jaroslav: *Sociální nepokoje v moravských královských městech ve 20. letech 16. století*. Brno v minulosti a dnes 5, 1963, s. 114–167.
- DÜLMEN, Richard van: *Kultura a každodenní život v raném novověku (16.–18. století). Náboženství, magie, osvěcenství. III*. Praha 2006.
- ĐURČANSKÝ, Marek: *Das Verhältnis der Herrschers zu den Prager Räten im 16. und zu Beginn des 17. Jahrhunderts vor dem Hintergrund der konfessionellen Entwicklung*. In: Diefenbacher, M. – Fejtová, O. – Noga, Z. (edd.): *Krakau – Nürnberg – Prag. Stadt und Reformation Krakau, Nürnberg und Prag (1500–1618)*. Praha 2019, s. 257–268.
- EBELOVÁ, Ivana: *Zlatá doba jihlavského soukenictví*. Jihlavská archivní ročenka 2–3, 2002, s. 52–72.
- EBERHARD, Winfried: *Religionskonflikte – Gewalt in der Religion in der Frühneuzeit. Ideelle und historische Voraussetzungen – zeittypische Zuspitzungen*. In: Bahlcke, J. – Bobková-Valentová, K. – Mikulec, J. (edd.): *Religious Violence, Confessional Conflicts and Models for Violence Prevention in Central Europe (15th–18th Centuries)*. Praha 2018, s. 15–36.
- FEJTOVÁ, Olga: *Německá diskuse ke konfesionalizaci v evropském kontextu*. ČČH 109, 2011, č. 4, s. 739–785.
- FEJTOVÁ, Olga: *„Já pevně věřím a vyznávám...“. Rekatolizace na Novém Městě pražském v době pobělohorské*. Praha 2012.
- FEJTOVÁ, Olga – LEDVINKA, Václav – PEŠEK, Jiří a kol. (edd.): *Město v převratech konfesionalizace v 15. až 18. století: stati a rozšířené příspěvky z 31. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci s Historickým ústavem Akademie věd ČR, v.v.i., a Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy ve dnech 9. a 10. října 2012 v Clam-Gallasově paláci v Praze (= Documenta Pragensia, sv. 33)*. Praha 2014.
- FILIP, Martin Štěpán: *Concilium oecumenicum & concilium tridentium*. Olomouc 1995.
- FRANCOIS, Etienne: *Unsichtbare Grenze. Protestanten und Katholiken in Augsburg 1648–1806*. Sigmaringen 1991.
- FRANK, Karl Suso: *Dějiny křesťanského mnišství*. Praha 2003.
- FRIED, Jan: *Česká kaple a čeští kazatelé v Jihlavě. Příspěvek k sporům o kostely před českým povstáním. VIII. výroční zpráva československého státního reformního reálného gymnasia v Jihlavě za školní rok 1926–1927*. Jihlava 1927, s. 1–18.
- FUKALA, Radek: *Slezsko. Neznámá země Koruny české: Knížecí a stavovské Slezsko do roku 1740*. České Budějovice 2007.
- GONDA, Radim: *Luteránský kazatel a vzdělanec magistr Marcus*. VSV 23, 2024, s. 47–102.
- HAMM, Berndt: *Bürgertum und Glaube. Konturen der städtischen Reformation*. Göttingen 1996.
- HAMM, Berndt: *Abschied vom Epochendenken in der Reformationsforschung. Ein Plädoyer*. Zeitschrift für historische Forschung 39, 2012, č. 3, s. 373–411.
- HAMMERSTEIN, Notker – BERG, Christa (hrsg.): *Handbuch der deutschen Bildungsgeschichte. 1, 15. bis 17. Jahrhundert: von der Renaissance und der Reformation bis zum Ende der Glaubenskämpfe*. München 1996.
- HANDLE, Stefan: *Religiöser und gesellschaftlicher Wandel in Imst in der Frühen Neuzeit*. Innsbruck 2013.
- HAVLÍK, Lubomír: *Znojmo. Z minulosti města a jeho památek*. Brno 1956.
- HEER, Friedrich: *Evropské duchovní dějiny*. Vyšehrad 2000.
- HEMELÍK, Martin: *Viri docti Iglavienses. Učení muži jihlavští aneb deset rektorů jihlavské latinské městské školy (= Iglavia docta, sv. VII)*. Jihlava 2014.
- HEMELÍK, Martin: *Jan Hynek z Velínova. Portrét renesančního vzdělance, úředníka, politika a básníka (= Iglavia docta, sv. IX)*. Jihlava 2015.
- HILLERBRAND, Hans J. (ed.): *The Oxford Encyclopedia of the Reformation. Volume 4*. New York-Oxford 1996.
- HLAVÁČEK, Petr: *Otazníky nad luteránskou kulturou v předbělohorských Čechách*. In: Horníčková, K. – Šroněk, M. (edd.): *Umění české reformace (1380–1620)*. Praha 2010, s. 263–278.
- HODEČEK, Dalibor a kol.: *Velké Meziříčí v zrcadle dějin*. Brno 2008.
- HOFFMANN, František: *Listy a obrazy z minulosti Jihlavy. Od počátků do roku 1848*. Jihlava 1999.
- HOFFMANN, František: *Soupis rukopisů Státního okresního archivu v Jihlavě*. Jihlava 2001.
- HOLÁ, Mlada – HOLÝ, Martin: *K rozmnožení cti a chvály Boží. Mikuláš Walter z Waltersperku († 1578) a jeho studijní nadace*. FHB 28, 2013, č. 1, s. 5–27.
- HOLINKOVÁ, Jiřina: *Dvě studie z dějin městské školy na Moravě v předbělohorském období*. Olomouc 2005.
- HOLÝ, Martin: *Mezi mýtem a realitou. Konfesionalizace vzdělávání ve městech v zemích České koruny v 16. a 17. století*. In: Fejtová, O. – Ledvinka, V. – Pešek, J. a kol. (edd.): *Město v převratech konfesionalizace v 15. až 18. století: stati a rozšířené příspěvky z 31. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci s Historickým ústavem Akademie věd ČR, v.v.i., a Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy ve dnech 9. a 10. října 2012 v Clam-Gallasově paláci v Praze (= Documenta Pragensia, sv. 33)*. Praha 2014, s. 623–636.
- HOLÝ, Martin: *Vzdělanostní mecenáš v zemích České koruny (1500–1700)*. Praha 2016.

- HORNÍČKOVÁ, Kateřina – ŠRONĚK, Michal (edd.): *Umění české reformace (1380–1620)*. Praha 2010.
- HORNÍČKOVÁ, Kateřina: *Město jako komunikační prostor. Utrakvismus, obrazy a reprezentace*. In: Horníčková, K. – Šroněk, M. (edd.): *Umění české reformace (1380–1620)*. Praha 2010, s. 175–184.
- HRDLÍČKA, Josef: *Konfesijní politika šlechtických vrchností a šlechtická konfesionalizace v Čechách a na Moravě v 16. a 17. století*. ČČH 108, 2010, č. 3, s. 406–441.
- HRDLÍČKA, Josef: *Víra a moc. Politika, komunikace a protireformace v předmoderním městě (Jindřichův Hradec 1590–1630)*. České Budějovice 2013.
- HRDLÍČKA, Josef: *Vrchnostenská města mezi konfesní pluralitou a „šlechtickou konfesionalizací“ (1520–1620)*. In: Fejtová, O. – Ledvinka, V. – Pešek, J. a kol. (edd.): *Město v převratech konfesionalizace v 15. až 18. století: stati a rozšířené příspěvky z 31. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci s Historickým ústavem Akademie věd ČR, v.v.i., a Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy ve dnech 9. a 10. října 2012 v Clam-Gallasově paláci v Praze (= Documenta Pragensia, sv. 33)*. Praha 2014, s. 59–84.
- HRDLÍČKA, Josef: *Evangelische Kirchenordnungen für adelige Herrschaften in Böhmen und Mähren zwischen 1520 und 1620*. In: Keller, K. – Maťa, P. – Scheutz, M. (edd.): *Adel und Religion in der frühneuzeitlichen Habsburgermonarchie*. Köln 2017, s. 21–41.
- HRDLÍČKA, Josef: *Konfessionelle Konflikte in böhmischen und mährischen Städten unter adeliger Herrschaft vor der Zwangskatholisierung*. In: Bahlcke, J. – Bobková-Valentová, K. – Mikulec, J. (edd.): *Religious Violence, Confessional Conflicts and Models for Violence Prevention in Central Europe (15th–18th Centuries)*. Praha 2018, s. 193–207.
- HRDLÍČKA, Josef: *Marná snaha o konsenzus. Konkurs na faráře na předbělhorské Moravě (Medlov 1567–1571)*. In: Hrdlička, J. – Král, P. – Smíšek, R. (edd.): *Symbolické jednání v kultuře raného novověku. Věnováno Václavu Bůžkovi k jeho životnímu jubileu*. Praha 2019, s. 116–129.
- HREJSA, Ferdinand: *Česká konfese. Její vznik, podstata a dějiny*. Praha 1912.
- HREJSA, Ferdinand: *Luterství, kalvinismus a podobenství na Moravě před Bílou horou*. ČČH 44, 1938, s. 296–326.
- HREJSA, Ferdinand: *Dějiny křesťanství v Československu. Díl V. Za krále Ferdinanda I. (1526–1564). Počátky protireformace*. Praha 1948.
- HREJSA, Ferdinand: *Dějiny křesťanství v Československu. Díl VI. Za krále Maxmiliána II. (1564–1576). Česká konfese*. Praha 1950.
- HRUBÝ, František: *Moravská šlechta roku 1619, její jmění a náboženské vyznání*. ČMM 46, 1922, s. 107–169.
- HRUBÝ, František: *Ke stykům Moravy s Vitemberkem v 16. století*. ČMM 55, 1931, s. 43–57.

- HRUBÝ, František: *Luterství a kalvinismus na Moravě před Bílou horou*. ČČH 40, 1934, s. 265–309; ČČH 41, 1935, s. 1–40, 237–268.
- HRUBÝ, František: *Luterství a kalvinismus na Moravě před Bílou horou*. Zvláštní otisk z „Českého Časopisu Historického“ XLI. Praha 1935.
- HUŠKA, Jakub: *Role cechů v rekatolizaci Moravy na příkladu Olomouce. Možnosti a limity bádání*. In: Ferencová, H. – Chmelařová, V. – Kohoutová, J. – Prchal Pavlíčková, R. a kol. (edd.): *Proměny konfesijní kultury. Metody – témata – otázky*. Olomouc 2015, s. 55–72.
- ISAIASZ, Vera – POHLIG, Matthias: *Soziale Ordnung und ihre Repräsentationen: Perspektiven der Forschungsrichtung „Stadt und Religion“*. In: Isaiasz, V. et al. (edd.): *Stadt und Religion in der frühen Neuzeit. Soziale Ordnung und ihre Repräsentationen*. Frankfurt am Main 2007, s. 9–32.
- JAKUBEC, Ondřej (ed.): *Stanislav Pavlovský z Pavlovic (1579–1598): biskup a mecenáš umírajícího věku*. Olomouc 2009.
- JAKUBEC, Ondřej – MALÝ, Tomáš: *Konfesijnost – (nad)konfesijnost – (bez)konfesijnost: diskuse o renesančním epitafu a umění jako zdroji konfesijní identifikace*. Dějiny – teorie – kritika 1, 2010, s. 79–112.
- JAKUBEC, Ondřej: *Konfesijní spory v raně novověké Olomouci, jejich charakter, aktéři a vizuální stopy*. In: Fejtová, O. – Ledvinka, V. – Pešek, J. a kol. (edd.): *Město v převratech konfesionalizace v 15. až 18. století: stati a rozšířené příspěvky z 31. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci s Historickým ústavem Akademie věd ČR, v.v.i., a Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy ve dnech 9. a 10. října 2012 v Clam-Gallasově paláci v Praze (= Documenta Pragensia, sv. 33)*. Praha 2014, s. 123–158.
- JANÁČEK, Josef: *České dějiny. Doba předbělhorská. Kniha I – díl II*. Praha 1984.
- JANÁK, Jan – HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – DOBEŠ, Jan: *Dějiny správy v českých zemích. Od počátku státu po současnost*. Praha 2005.
- JAROŠ, Zdeněk: *Nemovitě památky Jihlavy*. Jihlava 2002.
- JIRKOVÁ, Pavla: *Testamentární praxe v Jihlavě v letech 1578–1624 (Testamenty jako prameny pro dějiny rodinných struktur, historickou demografii a sociotopografii)*. Disertační práce. FF UK. Praha 2011.
- JIRKOVÁ, Pavla: *Od Sperata ke Strobachovi. Jihlava v převratech konfesionalizace v 16. a 17. století*. In: Fejtová, O. – Ledvinka, V. – Pešek, J. a kol. (edd.): *Město v převratech konfesionalizace v 15. až 18. století: stati a rozšířené příspěvky z 31. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci s Historickým ústavem Akademie věd ČR, v.v.i., a Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy ve dnech 9. a 10. října 2012 v Clam-Gallasově paláci v Praze (= Documenta Pragensia, sv. 33)*. Praha 2014, s. 159–184.

- JORDÁNKOVÁ, Hana – SULITKOVÁ, Ludmila: *Brněnská městská kancelář v předbellohorském období*. (Prosopografická a diplomatická studie). Sborník archivních prací 45, 1995, č. 2, s. 291–510.
- JORDÁNKOVÁ, Hana – SULITKOVÁ, Ludmila: *Spory o čest v českých a moravských městech raného novověku: sonda do pramenů královského města Brna a města Krupka v Čechách*. In: Borovský, T. – Janiš, D. – Malaníková, M. a kol. (edd.): *Spory o čest ve středověku a raném novověku* (= Země a kultura ve střední Evropě, sv. 16). Brno 2010, s. 171–185.
- JORDÁNKOVÁ, Hana – SULITKOVÁ, Ludmila: *Brněnský správní model „tří rad“ v pobellohorském období*. Brno v minulosti a dnes 31, 2018, s. 291–308.
- JUST, Jiří – NEŠPOR, Zdeněk R. – MATĚJKA, Ondřej a kol. (edd.): *Luteráni v českých zemích v proměnách staletí*. Praha 2009.
- JUST, Jiří – RŮČKOVÁ, Markéta – HOLÝ, Martin – PODAVKA, Ondřej: *Bratrská šlechta v Čechách a na Moravě a formování konfesní identity v raném novověku*. Archiv Matouše Konečného. Svazek 3. Praha 2020.
- KADERÁBEK, Josef: *Proměny slánských měšťanských elit v letech 1610–1635*. Sociální síť, paměť, identita. In: Fejtová, O. – Ledvinka, V. – Pešek, J. a kol. (edd.): *Město v převratech konfesionalizace v 15. až 18. století: stati a rozšířené příspěvky z 31. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci s Historickým ústavem Akademie věd ČR, v.v.i., a Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy ve dnech 9. a 10. října 2012 v Clam-Gallasově paláci v Praze* (= Documenta Pragensia, sv. 33). Praha 2014, s. 185–206.
- KADLEC, Jaroslav: *Přehled českých církevních dějin 2*. Praha 1991.
- KADLEC, Jaroslav: *Reformní působení Jana Lohelia v premonstrátských kláštorech ve Slezsku a v Polsku*. Bibliotheca Strahoviensis 4–5, 2001, s. 91–105.
- KAMENÍČEK, František: *Zemské sněmy a sjezdy moravské: jejich složení, obor působnosti a význam od nastoupení na trůn krále Ferdinanda I. až po vydání Obnoveného zřízení zemského (1526–1628)*. Díl třetí a poslední. Biskupové olomoučtí. Stavové a lid. Bezpečnost a pořádek v zemi. Význam jazyka českého. Poměry náboženské. Brno 1905.
- KAUFMANN, Thomas: *Vykoupení a zatracení. Dějiny reformace*. Praha 2020.
- KAVKA, František – SKÝBOVÁ, Anna: *Husitský epilog na koncilu tridentském a původní koncepce habsburské rekatolizace Čech. Počátky obnoveného pražského arcibiskupství 1561–1580*. Praha 1969.
- KIRCHNER, Thomas: *Katholiken, Lutheraner und Reformierte in Aachen 1555–1618* (= Spätmittelalter, Humanismus, Reformation, Bd. 83). Tübingen 2015.
- KISSLING, Peter: „Gute Policey“ und Konfessionalisierung im Berchtesgadener Land. In: Härter, K. (ed.): *Policey und frühneuzeitliche Gesellschaft*. Frankfurt am Main 2000, s. 71–105.
- KOHLER, Alfred: *Ferdinand I. (1503–1564). Kníže, král a císař*. České Budějovice 2017.
- KÖNIG, Hans-Joachim: *Aus dem Leben des Schwaben Paul Speratus. Teil I*. Blätter für württembergische Kirchengeschichte 62, 1962, s. 7–63.
- KÖNIG, Hans-Joachim: *Aus dem Leben des Schwaben Paul Speratus. Teil 2*. Blätter für württembergische Kirchengeschichte 63, 1963, s. 104–138.
- KOTKOVÁ, Olga: *Jihoněmecká škola, Vize proroka Ezechiela, kolem 1610*. In: Zápalková, H. – Štunc, L. (edd.): *Speculum mundi*. Sbírání kláštera premonstrátů na Strahově. Olomouc 2014, s. 78–79.
- KRYŠTOFOVÁ, Soňa: *Obráz jihlavských mistrů pěvců*. Bakalářská práce. FF MU Brno. Brno 2010.
- KŘESADLO, Karel: *Městské rady v Jihlavě v 16.–18. století*. VSV, oddíl věd společenských, 10, 1997, s. 65–72.
- KŘESADLO, Vít: *Jihlavská česká městská registra v letech 1573–1574*. Západní Morava 1, 1997, s. 88–93.
- KŮRKA, Pavel B.: *Kostelníci, úředníci a měšťané: samospráva farností v utrakvismu*. Praha 2010.
- LANDOVÁ, Tabita: *Liturgie Jednoty bratrské (1457–1620)*. Červený Kostelec 2015.
- LANDOVÁ, Tabita: *O službě slova, víře a spasení: reformní kazatelství Jana Augusty v kontextu homiletiky Jednoty bratrské*. Praha 2020.
- LEEB, Rudolf et al.: *Österreichische Geschichte: Geschichte der Christentums in Österreich von den Spätantike bis zur Gegenwart*. Wien 2003.
- LEHMANN, Hartmut: *Grenzen der Erklärungskraft der Konfessionalisierungsthese*. In: Greyerz, K von (ed.): *Interkonfessionalität – Transkonfessionalität – binnenkonfessionelle Pluralität: neue Forschungen zur Konfessionalisierungsthese*. Gütersloh 2003, s. 242–249.
- LOESCHE, Georg: *Die evangelischen Kirchenordnungen Oesterreichs. Die Kirchenordnung von Joachimsthal in Böhmen, 1551*. JbGPÖ 15, 1894, s. 1–14, 49–57.
- LORENTZEN, Tim: *Öffentliche Fürsorge in den evangelischen Kirchenordnungen des 16. Jahrhunderts*. In: Arend, S. – Dörner, G. (edd.): *Ordnungen für die Kirche – Wirkungen auf die Welt*. Evangelische Kirchenordnungen des 16. Jahrhunderts (= Spätmittelalter, Humanismus, Reformation, Bd. 84). Tübingen 2015, s. 203–232.
- LOUTHAN, Howard: *Obracení Čech na víru. Rekatolizace po dobrém a po zlém*. Praha 2011.
- LUNGA, Radek – GONDA, Radim: *Jihlavské zvony*. VSV 22, 2023, s. 47–96.
- MACEK, Josef: *Jagellonský věk v českých zemích (1471–1526)*. Díl 3. Města. Praha 1998.
- MÄHRLE, Wolfgang: *Hieronymus I. Paumgartner (1498–1565) und das nachreformatorische Kirchen- und Bildungswesen der Reichstadt Nürnberg*. In: Diefenbacher, M. – Fejtová, O. – Noga, Z. (edd.): *Krakau – Nürnberg – Prag. Stadt und Reformation Krakau, Nürnberg und Prag (1500–1618)*. Praha 2019, s. 369–400.
- MALÝ, Tomáš: „Confessional Identity“ in Moravian Royal Towns in the 16th and 17th Centuries? In: Bartlová, M. – Šroněk, M. (edd.): *Public Communication in European Reformation. Artistic and other Media in Central Europe 1380–1620*. Praha 2007, s. 323–334.

- MALÝ, Tomáš: *Co nabízejí (raně novověké) testamenty? Zamyšlení nad možnostmi kvantifikace*. ČMM 126, 2007, č. 2, s. 251–266.
- MALÝ, Tomáš: *Smrt a spása mezi Tridentinem a sekularizací. Brněnští měšťané a proměny laické zbožnosti*. Brno 2009.
- MALÝ, Tomáš: *Konec české reformace*. In: Horníčková, K. – Šroněk, M. a kol. (edd.): *Umění české reformace (1380–1620)*. Praha 2010, s. 469–475.
- MALÝ, Tomáš – MAŇAS, Vladimír – ORLITA, Zdeněk: *Vnitřní krajina zmizelého města: náboženská bratrstva barokního Brna*. Brno 2010.
- MAREK, František: *Jihlava ve věších staletí*. Havlíčkův Brod 1960.
- MAREK, František: *Humanistická škola v Jihlavě*. In: Hemelík, M. (ed.): *De vita scholastica aneb O životě ve školách*. Jihlava 2011, s. 17–51.
- MAREK, František: *Jihlavští humanisté*. In: Hemelík, M. (ed.): *František Marek (Studie, texty, básně)*. Jihlava 2013, s. 12–55.
- MAREK, Jaroslav: *Společenská struktura moravských královských měst v 15. a 16. století*. Praha 1965.
- MAYER, Anton: *Die älteste uns erhaltene Iglauer Chronik (1547)*. ZDVGMS 40, 1938, s. 3–56.
- MEDEK, Václav: *Cesta české a moravské církve staletími*. Praha 1982.
- MEZNÍK, Jaroslav: *Tolerance na Moravě v 16. století*. In: Machovec, M. (ed.): *Problém tolerance v dějinách a perspektivě*. Praha 1995, s. 76–85.
- MEZNÍK, Jaroslav: *Lucemburská Morava 1310–1423*. Praha 1999.
- MÍCHALOVÁ, Zdeňka: *Měšťané a výtvarné umění ve vrchnostenských městech na počátku raného novověku. Případ Telče a Slavonic v 16. století*. Disertační práce. FF MU Brno. Brno 2016.
- MÍKA, Alois: *Stoletý zápas o charakter českého státu 1526–1627*. Praha 1974.
- MIKULEC, Jiří: *Barokní náboženská bratrstva v Čechách*. Praha 2000.
- MIKULEC, Jiří: *31. 7. 1627. Rekatolizace šlechty v Čechách. Či je země, toho je i náboženství*. Praha 2005.
- MIKULEC, Jiří a kol.: *Církev a společnost raného novověku v Čechách a na Moravě*. Praha 2013.
- MIKULEC, Jiří: *Náboženství a církev v raném novověku*. In: Šedivá Koldinská, M. – Cerman, I. a kol. (edd.): *Základní problémy studia raného novověku (= Edice České dějiny, sv. 6)*. Praha 2013, s. 195–229.
- MIKULEC, Jiří: *Koncept konfesionalizace a náboženské dějiny českých zemí*. In: Fejtová, O. – Ledvinka, V. – Pešek, J. a kol. (edd.): *Město v převratech konfesionalizace v 15. až 18. století: stati a rozšířené příspěvky z 31. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci s Historickým ústavem Akademie věd ČR, v.v.i., a Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy ve dnech 9. a 10. října 2012 v Clam-Gallasově paláci v Praze (= Documenta Pragensia, sv. 33)*. Praha 2014, s. 27–31.
- MILLER, Jaroslav: *Uzavřená společnost a její nepřítel: město středovýchodní Evropy (1500–1700)*. Praha 2006.
- MILLER, Jaroslav: *Snový svět idejí a syrovost skutečnosti: městská historiografie raného novověku jako utopie?* ČČH 106, 2008, č. 2, s. 261–287.
- MOELLER, Bernd: *Reichstadt und Reformation*. Güttersloh 1962.
- MOELLER, Bernd: *Deutschland im Zeitalter der Reformation (= Deutsche Geschichte 4)*. Göttingen 1999.
- MOLNÁR, Amedeo: *Na rozhraní věků. Cesty reformace*. Praha 1985.
- MÖRKE, Olaf: *Reformation. Voraussetzungen und Durchsetzung. 3. Aktualisierte und um einen Nachtrag erweiterte Auflage (= Enzyklopädie Deutscher Geschichte, Band 74)*. Oldenbourg 2017.
- MUCHEMBLED, Robert: *Dějiny ďábla*. Praha 2008.
- MÜLLER, Gerhard (hrsg.): *Theologische Realenzyklopädie, sv. 29*. Berlin 1998, s. 589–594, (heslo Sadduzäer).
- NODL, Martin: *Česká reformace*. In: Horníčková, K. – Šroněk, M. a kol. (edd.): *Umění české reformace (1380–1620)*. Praha 2010, s. 17–33.
- OHLIDALOVÁ, Anna: *Konfessionalisierung: ein Paradigma der historischen Frühneuzeitforschung und die Frage seiner Anwendbarkeit auf Böhmen*. *Studia Rudolphina* 3, 2003, s. 19–27.
- OHLIDAL, Anna: *Präsenz und Präsentation. Strategien konfessioneller Raumbesetzung in Prag um 1600 am Beispiel des Prozessionswesens*. In: Wetter, E. (ed.): *Formierungen des konfessionellen Raumes in Ostmitteleuropa*. Stuttgart 2008, s. 207–217.
- PÁNEK, Jaroslav: *Stavovská opozice a její zápas s Habsburky*. Praha 1982.
- PÁNEK, Jaroslav: *Zápas o Českou konfesi*. Praha 1991.
- PÁNEK, Jaroslav: *Biskup a kancléř (Stanislav Pavlovský a Vratislav z Pernštejna 1579–1582 a jejich úloha v počátcích rekatolizace Moravy)*. ČMM 113, 1994, č. 1, s. 35–47.
- PARMA, Tomáš: *František kardinál Dietrichstein a jeho vztahy k římské kurii: prostředky a metody politické komunikace ve službách moravské církve*. Brno 2011.
- PARK, Chang Soo: *Luthertum und Obrigkeit im Alten Reich in der Frühen Neuzeit. Dargestellt am Beispiel von Tilemann Heshusius 1527–1588 (= Historische Forschungen, Bd. 109)*. Berlin 2016.
- PAŘEZ, Jan: *Strahovský klášter a jeho vedlejší právo na Pohořelci v předbělohorské době: od náboženské koexistence k náboženskému monopolu*. In: Fejtová, O. – Ledvinka, V. – Pešek, J. (edd.): *Město v převratech konfesionalizace v 15. až 18. století: stati a rozšířené příspěvky z 31. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci s Historickým ústavem Akademie věd ČR, v.v.i., a Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy ve dnech 9. a 10. října 2012 v Clam-Gallasově paláci v Praze (= Documenta Pragensia, sv. 33)*. Praha 2014, s. 535–543.

- PEČINKOVÁ, Anna: *Církevní správa v Bystřici nad Pernštejnem a její aktéři v době předbělohorské*. Bakalářská práce. FF MU Brno. Brno 2011.
- PEČINKOVÁ, Anna: *Moravské královské město, náboženství a jeho aktéři v době předbělohorské. Případová studie Jihlavy*. Diplomová práce. FF MU Brno. Brno 2014.
- PEČINKOVÁ, Anna: *Církevní řády a jejich význam pro studium reformace a konfesionalizace. Příklad moravského královského města Jihlavy*. In: Zemanová, M. – Zeman, V. (edd.): *Reformace v německojazyčných oblastech českých zemí (1517–1945)*. Ústí nad Labem 2019, s. 57–69.
- PEČINKOVÁ, Anna: *Švenkfeldiáni v Jihlavě? Jihlavský luteránský kazatel Esaias Triebauer († 1571) a jeho spis proti Schwenckfeldovým stoupencům*. ČMM 143, 2024, č. 2, s. 283–305.
- PEŠEK, Jiří: *Pražské kontexty tvorby České konfese 1575*. In: Fejtová, O. – Ledvinka, V. – Pešek, J. a kol. (edd.): *Město v převratech konfesionalizace v 15. až 18. století: stati a rozšířené příspěvky z 31. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci s Historickým ústavem Akademie věd ČR, v.v.i., a Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy ve dnech 9. a 10. října 2012 v Clam-Gallasově paláci v Praze (= Documenta Pragensia, sv. 33)*. Praha 2014, s. 95–103.
- PISOVÁ, Renata a kol.: *Jihlava. Historie, kultura, lidé*. Jihlava 2009.
- POHLIG, Matthias: *Reformation (= Basistexte Frühen Neuzeit, Band 2)*. Stuttgart 2015.
- PO-CHIA HSIA, Ronnie: *Society and Religion in Münster, 1535–1618*. New Haven 1984.
- POSTEL, Rainer: *Die Reformation in Hamburg 1517–1528 (= Quellen und Forschungen zur Reformationsgeschichte, Band 52)*. Güttersloh 1986.
- PRCHAL PAVLÍČKOVÁ, Radmila: *Triumphus in mortem: pohřební kázání nad biskupy v raném novověku*. České Budějovice 2008.
- PRCHAL PAVLÍČKOVÁ, Radmila: *O útěše proti smrti: víra, smrt a spása v pohřebních kázáních v období konfesionalizace*. Praha 2017.
- PRCHAL PAVLÍČKOVÁ, Radmila – COUFALOVÁ, Iveta – FERENCOVÁ, Hana (edd.): *Vytváření konvertity: jazyková a vizuální reprezentace konverze v raném novověku*. Praha 2021.
- PRCHAL PAVLÍČKOVÁ, Radmila: *Odpadlíci, noví křesťané a obyvatelé zpapeženěli: náboženská proměna v pobělohorském období očima současníků*. Praha 2023.
- RADEY, Christian: *Dr. Johann Fabri, Bischof von Wien: (1530–1541); Wegbereiter der katholischen Reform, Rat König Ferdinands. Teil I*. Dissertationsarbeit. Universität Wien. Wien 1976.
- RAU, Susanne: *Geschichte und Konfession. Städtische Geschichtsschreibung und Erinnerungskultur im Zeitalter von Reformation und Konfessionalisierung in Bremen, Breslau, Hamburg und Köln (= Hamburger Veröffentlichungen zur Geschichte Mittel- und Osteuropas, Bd. 9)*. München – Hamburg 2002.
- REINHARD, Wolfgang: *Konfession und Konfessionalisierung in Europa*. In: Reinhard, W. (ed.): *Bekenntnis und Geschichte. Die Confession Augustana im historischen Zusammenhang*. München 1981, s. 165–189.
- REINHARD, Wolfgang: *Zwang zur Konfessionalisierung? Prolegomena zu einer Theorie des konfessionellen Zeitalters*. Zeitschrift für Historische Forschung 10, 1983, č. 1, s. 257–277.
- RUBLACK, Hans-Christoph: *Eine bürgerliche Reformation: Nördlingen (= Quellen und Forschungen zur Reformationsgeschichte)*. Heidelberg 1982.
- ŘÍČAN, Rudolf: *Dějiny jednoty bratrské*. Praha 1957.
- SAMEK, Bohumil: *Umělecké památky Moravy a Slezska*. 2. J/N. Praha 1999.
- SCRIBNER, Robert W.: *Sozialkontrolle und die Möglichkeiten einer städtischen Reformation*. In: Moeller, B. (ed.): *Stadt und Kirche im 16. Jahrhundert (= Schriften des Vereins für Reformationsgeschichte, Band 190)*. Gütersloh 1978, s. 57–65.
- SEICHTEROVÁ, Hana: *Podkomoří Markrabství moravského v 16. století. I. část, Václav z Ludanic a na Veverí*. Olomoucký archivní sborník 14, 2016, s. 41–46.
- SEICHTEROVÁ, Hana: *Podkomoří Markrabství moravského v 16. století. III. část, Vilém Kuna z Kunštátu a na klášteře Smilhaimu. Podkomoří Markrabství moravského v letech 1521–1527*. Olomoucký archivní sborník 16, 2018, s. 165–169.
- SEICHTEROVÁ, Hana: *Úřad podkomořího na Moravě v 16. a na počátku 17. století*. Brno – Olomouc 2024.
- SCHENNACH, Martin Paul: *Supplikationen*. In: Pauser, J. – Scheutz, M. – Winkelbauer, T. (edd.): *Quellenkunde der Habsburgermonarchie (16.–18. Jahrhundert): ein exemplarisches Handbuch*. Wien 2004, s. 580–581.
- SCHENNER, Ferdinand: *Beiträge zur Geschichte der Reformation in Iglau I. Anfänge des Protestantismus. Paulus Speratus*. ZDVGMS 15, 1911, s. 222–255.
- SCHENNER, Ferdinand: *Beiträge zur Geschichte der Reformation in Iglau II. Sieg des Protestantismus*. ZDVGMS 16, 1912, s. 84–102.
- SCHENNER, Ferdinand: *Beiträge zur Geschichte der Reformation in Iglau III. Die Kolatur von St. Jakob und der Iglauer Magistrat*. ZDVGMS 16, 1912, s. 374–406.
- SCHENNER, Ferdinand: *Beiträge zur Geschichte der Reformation in Iglau IV. Die Hauptpastoren seit Kaspar Cruciger*. ZDVGMS 17, 1913, s. 114–159.
- SCHILLING, Heinz: *Konfessionskonflikt und Staatsbildung: eine Fallstudie über das Verhältniss von religiösem und sozialem Wandel in der Frühneuzeit am Beispiel der Graffschaft Lippe*. Güttersloh: Mohn 1981.
- SCHINDLING, Anton: *Utváření konfesí, konfesionalizace a multikonfesionalita jako základní problém evropských dějin v 16. a 17. století. Nová německá literatura k problematice*. ČČH 106, 2008, č. 1, s. 80–108.
- SCHMIDT, Heinrich Richard: *Konfessionalisierung im 16. Jahrhundert (= Enzyklopädie deutscher Geschichte, Bd. 12)*. München 1992.
- SCHÖNFELLNER, Franz: *Krems zwischen Reformation und Gegenreformation*. Wien 1985.

- SCHORN-SCHÜTTE, Luise: *Evangelische Geistlichkeit in der Frühneuzeit: Deren Anteil an der Entfaltung frühmoderner Staatlichkeit und Gesellschaft; dargestellt am Beispiel des Fürstentums Braunschweig-Wolfenbüttel, der Landgrafschaft Hessen-Kassel und der Stadt Braunschweig* (= Quellen und Forschungen zu Reformationgeschichte, Band 62). Güttersloh 1996.
- SCHWAB, Emanuel: *Die Iglauer Chroniken*. Igel-Land. Mitteilungen für Volkskunde in der Iglauer Sprachinsel, Folge 11, 1926, s. 41–44; 12, 1926, s. 45–48.
- SIEH-BURENS, Katarina: *Oligarchie, Konfession und Politik im 16. Jahrhundert. Zur sozialen Verflechtung der Augsburger Bürgermeister und Stadtpfleger 1518–1618*. München 1986.
- SNOPEK, František: *Řád církevní kunštátsko-meziríčský z r. 1576*. ČMM 28, 1904, s. 417–428.
- STERNECK, Tomáš: *Konfesijní minorita ve městě „náboženství papežského“*. Českobudějovičtí nekatolíci na počátku 17. století a jejich politická vystoupení. In: Fejtová, O. – Ledvinka, V. – Pešek, J. a kol. (edd.): *Město v převratech konfesionalizace v 15. až 18. století: stati a rozšířené příspěvky z 31. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci s Historickým ústavem Akademie věd ČR, v.v.i., a Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy ve dnech 9. a 10. října 2012 v Clam-Gallasově paláci v Praze* (= Documenta Pragensia, sv. 33). Praha 2014, s. 223–267.
- STÖGMANN, Artur: *Staat, Kirche und Bürgerschaft: Die katholische Konfessionalisierung und die Wiener Protestanten zwischen Widerstand und Anpassung (1580–1660)*. In: Weigl, A. (ed.): *Wien im Dreißigjährigen Krieg. Bevölkerung – Gesellschaft – Kultur – Konfession*. Wien 2001, s. 482–564.
- SUCHÁNEK, Drahomír – DRŠKA, Václav: *Církevní dějiny. Novověk*. Praha 2018.
- SULITKOVÁ, Ludmila – ŠKOPOVÁ, Jana: *Dosud needované záznamy z kroniky brněnského lékárníka Jiřího Ludwiga (1574–1603)*. Sborník prací Filozofické fakulty brněnské university C 40, 1993, s. 143–159.
- SVĚRÁK, Vlastimil: *K historii katolické církve v Jihlavě mezi husitstvím a Bílou horou*. In: Hlaváček, I. – Hrdina, J. (edd.): *Církevní správa a její písemnosti na přelomu středověku a novověku*. Praha 1999, s. 265–272.
- SVĚRÁK, Vlastimil: *Úsilí města Jihlavy o získání patronátního práva nad farou u sv. Jakuba ve druhé polovině 16. století*. VSV, oddíl věd společenských, 15, 2006, s. 29–42.
- SVĚRÁK, Vlastimil: *Vztahy mezi dominikánským klášterem a městskou radou v Jihlavě v období reformace*. In: Černušák, T. – Sedlák, T. (edd.): *Dominikáni v Jihlavě v proměnách staletí*. Jihlava 2012, s. 13–22.
- TOŠNEROVÁ, Marie: *Kroniky z českých měst předbělohorského období. Úvod do studia městského kronikářství v Čechách v letech 1526–1620*. Praha 2010.
- TRAUTENBERGER, Gustav: *Die Kirchenordnungen von Iglau im sechzehnten Jahrhundert*. JfGPÖ 2, 1881, s. 143–177.
- TRAUTENBERGER, Gustav: *Die Kirchenglocken von St. Jakob in Iglau*. JfGPÖ 6, 1885, s. 141–143.
- VALISOVÁ, Kateřina: *Počátky a vývoj jezuitské koleje v Jihlavě v 17. století*. Diplomová práce. FF UK Praha. Praha 2015.
- VALISOVÁ, Kateřina: *Jezuitská kolej v Jihlavě. Vzájemné vztahy s městem v letech 1625–1682*. Diplomová práce FF UK Praha. Praha 2021.
- VÁLKA, Josef: *Doba náboženské tolerance a koexistence*. Přerov 1995.
- VÁLKA, Josef: *Morava reformace, renesance a baroka* (= Vlastivěda moravská. Dějiny Moravy 2). Brno 1996.
- VÁLKA, Josef: *Tolerance či koexistence? K povaze soužití různých náboženských vyznání v českých zemích v 15. až 17. století*. In: Antonín, R. a kol. (edd.): *Husitství na Moravě. Náboženská snášenlivost*. Jan Amos Komenský. Brno 2005, s. 237–249.
- VÁLKA, Josef: *Politika a nadkonfesijní křesťanství Viléma a Jana z Pernštejna*. In: Antonín, R. a kol. (edd.): *Husitství na Moravě. Náboženská snášenlivost*. Jan Amos Komenský. Brno 2005, s. 249–261.
- VENARD, Marc – SMOLINSKY, Heribert et al. (edd.): *Die Geschichte des Christentums. Religion, Politik, Kultur. 8. Die Zeit der Konfessionen (1530–1620/30)*. Freiburg im Breisgau Wien 1992.
- VOREL, Petr: *Páni z Pernštejna. Vzestup a pád rodu zubří hlavy v dějinách Čech a Moravy*. Praha 1999.
- WALLENTA, Wolfgang: *Katholische Konfessionalisierung in Augsburg 1548–1648* (= Studien zur Geschichtsforschung der Neuzeit, Bd. 28). Hamburg 2003.
- WALLNER, Julius: *Geschichte des k. k. Gymnasiums zu Iglau 1. Geschichte der lateinischen Schule während der Zeit Protestantismus 1562–1623*. XXXI Programm des k. k. Staats-Ober-Gymnasiums. Iglau 1880–1881.
- WEIGELT, Horst: *Spiritualistische Tradition im Protestantismus. Die Geschichte des Schwenckfeldertums in Schlesien*. Berlin 1973.
- WEIGELT, Horst: *Von Schlesien nach Amerika. Die Geschichte des Schwenckfeldertums* (= Neue Forschungen zur Schlesien Geschichte. Band 14). Köln – Weimar – Wien 2007.
- WENZEL, Kai: *Transformationen sakraler Räume im Zeitalter der Reformation. Programmatische Ausstattungstücke in den Stadtkirchen der Oberlausitz*. In: Bobková, L. – Konvičná, J. (edd.): *Náboženský život a církevní poměry v zemích Koruny české ve 14.–17. století*. Praha 2009, s. 332–354.
- WERNISCH, Martin: *Politické myšlení evropské reformace*. Praha 2011.
- WERNISCH, Martin: *Evropská reformace, čeští evangelíci a jejich jubilea*. Praha 2018.
- WINKELBAUER, Thomas: *Grundherrschaft, Sozialdisziplinierung und Konfessionalisierung in Böhmen, Mähren und Österreich unter des Enns in 16. und 17. Jahrhundert*. In: Bahlcke, J. – Strohmayer, A. (edd.): *Konfessionalisierung in Ostmitteleuropa*. Stuttgart 1999, s. 307–338.

- WINTER, Agens: *Stadt und Herrschaft unter den Bedingungen von Reformation und Konfessionalisierung am Beispiel der Residenzstadt Berlin-Cölln*. In: Isaiasz, V. – Pohlig, M. et al. (edd.): *Stadt und Religion in der frühen Neuzeit. Soziale Ordnung und ihre Repräsentationen*. Frankfurt am Main 2007, s. 83–101.
- WINTER, Zikmund: *Život církevní v Čechách II. Kulturně-historický obraz XV. a XVI. století*. Praha 1896.
- WURZINGER, Franz: *Bilder aus Iglau's Vergangenheit*. Brünn 1904.
- ZEEDEN, Ernst Walter: *Die Entstehung der Konfessionen*. München – Wien 1965.
- ZEEDEN, Ernst Walter: *Konfessionsbildung. Studie zur Reformation, Gegenreformation und katholische Reform* (= Spätmittelalter und Frühe Neuzeit, Band 15). Stuttgart 1985.
- ZELA, Stanislav: *Náboženské poměry v Olomouci za biskupa Marka Kuena (1553–1565)*. Olomouc 1931.
- ZEMEK, Petr: *Reformace, protireformace a rozvinutí protireformačního katolicství v Uherském Brodě*. Uherský Brod 2006.
- ZEMEK, Petr: *Jednota bratrská v zápase s jihlavským farářem Janem Hederikem*. In: Wernisch, M. (ed.): *Unitas Fratrum 1457–2007. Jednota bratrská jako kulturní a duchovní fenomén. Studie a texty evangelické teologické fakulty 15*, 2009, 2, s. 15–30.
- ZIMMERMANN, Helena: *Víra nebo profit. Role vyznání ve sňatkové politice norimberské ekonomické elity v letech 1550–1650*. In: Fejtová, O. – Ledvinka, V. – Pešek, J. a kol. (edd.): *Město v převratech konfesionalizace v 15. až 18. století: stati a rozšířené příspěvky z 31. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci s Historickým ústavem Akademie věd ČR, v.v.i., a Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy ve dnech 9. a 10. října 2012 v Clam-Gallasově paláci v Praze* (= Documenta Pragensia, sv. 33). Praha 2014, s. 341–356.
- ZOUHAR, Jakub: *Česká dominikánská provincie v raném novověku*. Praha 2010.

Elektronické zdroje

Český ekumenický překlad online

<http://www.biblenet.cz/>

Encyklopedie dějin Vysočiny

https://encyklopedie.ji.cz/home-mmj/?acc=o_encyklopedii

Jihlavský architektonický portál, jam.jihlava.cz

<https://jam.jihlava.cz/objekt/127-mestansky-dum-masarykovo-namesti-40>